

НАМАЛЕНИЕ НА ПЛАЩАНИЯТА

1. Описание на мярката

Един от приоритетите на реформата на ОСП за периода 2014-2020 г. е по-справедливо разпределение на директните плащания между бенефициентите. Като средство за постигане на тази цел се въвежда задължително намаление на плащанията.

Държавите членки са задължени да прилагат намаление размера на директните плащания по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП), които се отпускат на земеделски стопанин за дадена календарна година, най-малко с 5% за онази част от сумата, която надвишава 150 000 EUR, тоест намалява се само разликата над 150 000 евро.

България може да вземе решение преди прилагането на намалението на плащането да приспадне разходите за заплати, осигуровки и данъци, реално платени и декларирани от земеделския стопанин, които са свързани със земеделската му дейност.

При прилагане на намаление на плащанията, съгласно чл.7, пар.2 от Регламент 1307/2014 удържаните средства се прехвърлят във Втори стълб и няма да са налични вече за подпомагане с директни плащания.

Държавите членки уведомяват Комисията за очакваните суми, удържани посредством намаленията на плащанията, които ще бъдат прехвърлени към Втори стълб.

Когато дадена държава членка реши да предостави преразпределително плащане на земеделските стопани и използва повече от 5 % от годишния си национален таван по схемата, тя може да реши да не прилага задължителното намаление на плащанията.

Преразпределителното плащане би могло да бъде алтернатива на задължителното намаление на плащанията, а биха могли да се прилагат едновременно (кумулятивно).

2. Срок за нотифициране и /или прилагане (начална дата)

Държавите членки уведомяват Комисията до 1 август 2014 г. за решението си дали ще прилагат схемата за преразпределително плащане, алтернативата му – задължително намаление на плащанията, или ще ги прилагат едновременно, както и уведомяват Комисията за очаквания резултат от намаленията за периода от 2015 до 2019 г. Мярката може да бъде приложена за първа година през кампания 2015.

Решението се взема за целия период 2015-2020 и трябва да съдържа конкретни суми, които ще бъдат удържани от земеделските стопани.

3. Връзка със сегашни схеми

Към настоящия момент в България не е прилагано намаление на директните плащания. Страната взе решение за прилагане на Схемата за преразпределително плащане още от 2014 г.

5. Потенциално засегнати бенефициенти

При избор за прилагане на намаление на директните плащания, схемата е с потенциален ефект по отношение на бенефициенти с размер на плащането по СЕПП, надвишаващо прага за намаление на плащанията. Праговете на размер на стопанството през различните години от периода 2015-2020 са част от таблицата в т. 9.

6. Потенциални ползи от прилагането

Данните относно подпомагането с директни плащания в България показват, че около 89% от бенефициентите на директни плащания получават директна субсидия до 5 000 евро. В същото време на 20 бенефициенти е разпределена директна субсидия в размер над 500 000 евро на обща стойност от 21,6 млн. евро. За финансова 2012 г. в България около 80% от директната субсидия за страната отива при 6% от заявителите за директни плащания.

Прилагането на намаление на плащанията представлява механизъм за ограничаване на концентрирането на голям по размер подпомагане в малък брой земеделски стопани.

7. Възможни проблеми/ трудности/негативни ефекти

Най-сериозни затруднения биха могли да възникнат от изкуственото разделяне на стопанствата на земеделските производители, с цел избягване на задължителното намаление на плащанията. При взимане на решение за прилагане на мярката е необходимо създаването на работещ механизъм за контрол на процеса на изкуствено разделяне на стопанствата.

8. Национални решения

- Дали ще се прилага намаление на плащанията;
- В случай, че се вземе решение да се прилага намаление на плащанията, следва да се вземе решение за параметрите на прилагане (вариантите са посочени т. 9);
- Преди прилагане на намалението, дали ще се приспадат разходите за заплати, осигуровки и данъци, реално платени свързани със земеделската дейност на земеделския стопанин;

9. Суми, които ще бъдат удържани, потенциален брой засегнати бенефициенти, варианти на прилагане:

Направените изчисления се базират на данните от кампания 2013 и предвид отдалечеността като период, се допуска, че данните няма да отговарят напълно на реалните резултати от прилагането на задължителното намаление на плащанията.

9.1. Прилагане при различни варианти на намаление:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Таван за директни плащания	721 251 000	792 449 000	793 226 000	794 759 000	796 292 000	796 292 000
Ставка СЕПП евро	81.81	101.45	101.56	101.79	102.02	102.02
Брой засегнати бенефициенти	216	342	343	343	346	346
Праг за размера на стопанството, над който се прилага намаление, ха	1829	1471	1469	1469	1463	1463
Сума Вариант 1 евро	1 183 237	1 948 153	1 953 017	1 963 203	1 972 968	1 972 968
Сума Вариант 2 евро	1 759 814	2 810 645	2 817 279	2 831 166	3 018 907	2 844 471
Сума Вариант 3 евро	12 138 214	18 335 517	18 374 010	18 454 510	19 318 772	18 531 533

Описание на вариантите за прилагане на намалението на плащанията над 150 000 евро:

Вариант 1 – предвижда 5% намаление за разликата над 150 000 евро.

Вариант 2 – предвижда намаление от 5% за разликата над 150 000 и до 300 000 евро и 10% за разликата над 300 000 евро.

Вариант 3 – предвижда намаление от 5% за разликата над 150 000 и до 300 000 евро и 100% за разликата над 300 000 евро.

- *Представените данни са индикативни, базират се на изходна информация от кампания за директни плащания 2013 и не са отчетени разходи за заплати, данъци и вноски за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост, което е опция при прилагането на мярката.*
- *Всички представени варианти включват преразпределително плащане в размер на 76.69 евро/ха (15.00 лв./дка) за всяка година от периода.*

9.2. Отчитане на разходи за заплати, данъци и вноски за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост – положителни и отрицателни аспекти:

Положителните страни при отчитането на разходите ще бъдат следните:

- Диференцирано намаление на директните плащания като се отчита нивото на заетост, което осигурява конкретното стопанство
- Стимулиране на земеделски дейности, които осигуряват по-високо ниво на заетост

Отрицателните страни при отчитането на разходите ще бъдат следните:

- Ефектът от отчитането на разходите за заетост ще бъде силно лимитиран поради пренебрежимо малкия брой засегнати бенефициенти – 346 кандидата;
- Кандидатите, по отношение на които се очаква да се приложи намалението на директните плащания, са големи стопанства, които имат високо ниво на механизация на земеделската дейност и заявяват преди всичко обработваема площ - средната дял на обработваемата земя спрямо общата заявена площ, отчитайки заявяването индивидуално, е 98.99%, а при 239 от кандидатите 100% от заявените площи са обработваеми земи¹. Едва около 15% от тези кандидати отглеждат животни и 67 от тях са заявили площи с трайни насаждения. Отглеждането на растениевъдна продукция на големи площи с високо ниво на механизация в общия случай предполага по-ниско ниво на трудова заетост и като цяло занижени разходи за труд.
- Отчитането на разходите за заплати, данъци и вноски за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост, ще доведе до значително увеличаване на административната тежест и разходите поради необходимостта от създаване на външни за ИСАК регистри вДФЗ;
- При национално решение за прилагане на намаление на плащанията държавите трябва да направят предварителна оценка и да уведомят Комисията за очакваните суми, генерирани от намаленията на плащанията, които ще бъдат приспаднати от тавана за директни плащания и ще бъдат прехвърлени към Втори стълб. При прилагане на отчитането на разходите за труд, поради липса на достоверни данни, има риск да не се направи правилна преценка на сумата на намалението на директните плащания и да се достигне до несъразмерно намаление на тавана за директни плащания.

10. Допълнителна информация.

¹ Изчисленията се базират на данни от кампания 2013.

Регламентът създава задължение за държавите членки да приложат контрол по отношение на земеделски стопани, за които е установено, че след 18 октомври 2011 г. изкуствено са създали условия за избягване на последиците от евентуално прилагане на задължителното намаление на плащанията. Когато става дума за юридически лица или група физически или юридически лица, държавата членка може да приложи намалението на плащанията на равнището на членовете на тези юридически лица или групи в случай, че националното законодателство предвижда отделните членове да поемат права и задължения като тези на земеделските стопани със статут на ръководители на стопанства.